

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL T. J. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2017 m. birželio 28 d. Nr. 242-269

Vilnius

Lietuvos bankas gavo T. J. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Tarp pareiškėjo ir draudiko buvo sudaryta nuo 2014 m. balandžio 30 d. iki 2015 m. balandžio 29 d. galiojanti būsto draudimo sutartis (*duomenys neskelbtini*), kuria buvo apdraustas gyvenamasis namas, esantis adresu (*duomenys neskelbtini*). Draudimo apsauga suteikta pagal Būsto draudimo taisyklės Nr. 067 (2013 m. sausio 3 d. redakcija, galioja nuo 2013 m. vasario 11 d.) (toliau – Taisyklės). Draudimo liudijime (*duomenys neskelbtini*) nurodyta, kad šalys susitarė dėl standartinio draudimo varianto, pagal kurį draudimo apsauga suteikta nuo ugnies, vandens, gamtinių jėgų, vagystės ir piktavališko pastato sugadinimo dėl trečiųjų asmenų veiksmų, transporto priemonės atsitrenkimo ir kitų draudimo rizikų.

Draudikas Lietuvos bankui nurodė, kad 2014 m. rugsėjo 24 d. pareiškėjas draudikui pateikė pranešimą, kad 2014 m. rugsėjo 23 d. buvo sugadintas apdraustas turtas. Pareiškėjas taip pat 2014 m. rugsėjo 24 d. Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kelių policijos biurui (toliau – Šiaulių AVPK KPB) pateikė pranešimą apie apdrausto namo kieme sugadintus garažo vartus ir grindinio trinkeles. 2015 m. sausio 30 d. Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių tyrimo skyriaus specialistas M. T. priėmė nutarimą nutraukti administracinio teisės pažeidimo teiseną, nes nebuvo nustatyta administracinio teisės pažeidimo sudėties (subjekto – kaltininko). Minėtame nutarime nurodyta, kad pareiškėjas į 2014 m. rugsėjo 24 d. įvykio vietą atvykusiems policijos pareigūnams teigė, kad 2014 m. rugsėjo 23 d. apie 10.00 val. į namo kiemą atvyko jo tėvas J. J. ir norėjo pasiimti 1,5 metų nenaudojamą automobilį „Audi 100“, nuleistais ratais stovintį kieme prie namo garažo. Tėvas savo automobiliu „Opel Vectra“ bandė lanksčiaja vilktimi nutempti automobilį „Audi 100“. Kartu su tėvu tuo metu buvo atvykusios dvi moterys iš antstolių kontoros, jos matė, kaip buvo tempiamas automobilis. Pareiškėjas tą pačią dieną apie 17–18 val. pastebėjo, kad yra sugadinti garažo vartai ir trinkelės. Kada ir kas galėjo juos sugadinti, pareiškėjas nematė, nors prieš šį įvykį sugadinimų nebuvo. 2015 m. sausio 30 d. Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių tyrimo skyriaus specialisto nutarime pažymima, kad duomenų, kurių pagrindu tik galima manyti, jog teisės pažeidimas galėjo būti padarytas, nepakanka išvadoms apie asmens kaltumą padaryti ir administracinei nuobaudai skirti.

2015 m. vasario 23 d. Šiaulių AVPK buvo gautas T. J. skundas dėl nutarimo panaikinimo. 2015 m. vasario 25 d. Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių tyrimo skyriaus vyresniosios specialistės D. V. nutarimu buvo panaikintas nutarimas nutraukti administracinio teisės pažeidimo bylos teiseną ir byla grąžinta nagrinėti iš naujo.

Draudikas, vadovaudamasis 2015 m. vasario 4 d. Šiaulių apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Kelių policijos biuro atsakymu, kuriame nurodyta, kad 2015 m. sausio 30 d. buvo priimtas nutarimas nutraukti administracinio teisės pažeidimo bylos teiseną, 2015 m. kovo 2 d. raštu pareiškėją informavo, kad, vadovaudamasis policijos pareigūnų suteiktais duomenimis,

draudikas priėmė sprendimą dėl 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio nemokėti draudimo išmokos, nes nebuvo nustatyta, kad dėl piktavališkos trečiųjų asmenų veikos buvo sugadinti apdrausti garažo vartai.

2015 m. rugpjūčio 12 d. Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių tyrimo skyriaus vyresniojo specialisto M. T. nutarimu administracinio teisės pažeidimo bylos teiseną buvo nutraukta, neesant administracinio teisės pažeidimo sudėties (subjekto – kaltininko).

2015 m. rugsėjo 2 d. Šiaulių apylinkės teisme buvo gautas T. J. skundas dėl 2015 m. rugpjūčio 12 d. nutarimo nutraukti administracinio teisės pažeidimo bylos teiseną panaikinimo. Šiaulių apylinkės teismo 2015 m. gruodžio 4 d. nutartimi, priimta administracinio teisės pažeidimo byloje (toliau – Šiaulių apylinkės teismo nutartis), buvo nutarta panaikinti Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių tyrimo skyriaus vyresniojo specialisto M. T. 2015 m. rugpjūčio 12 d. nutarimą ir grąžinti administracinio teisės pažeidimo bylą tirti iš naujo Šiaulių AVPK KPB. 2016 m. sausio 14 d. Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių tyrimo skyriaus vyresnysis specialistas M. T. priėmė nutarimą administracinio teisės pažeidimo bylos teiseną nutraukti, nes pasibaigė administracinės nuobaudos skyrimo terminai.

Pareiškėjas 2016 m. gegužės 30 d. draudikui pateikė pakartotinį prašymą mokėti draudimo išmoką dėl apdrausto turto sugadinimo, nurodydamas, kad „tyrimo metu nebuvo paneigta fakto, jog įvykis įvyko dėl trečiųjų asmenų, tačiau jų nepavyko tyrimo metu konkrečiai nustatyti, kadangi dėl policijos įstaigos tyrimų ir užsitęsusio bylos tyrimo suėjo senaties terminas.“

Draudikas Lietuvos bankui nurodė, kad 2016 m. birželio 29 d. pareiškėjui buvo išsiųstas laiškas, kuriuo pranešama apie priimtą sprendimą nemokėti draudimo išmokos, nurodant iš esmės tuos pačius motyvus, kad nepasireiškė jo deklaruota rizika (piktavališka trečiųjų asmenų veika).

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko 2016 m. birželio 29 d. rašte nurodytomis aplinkybėmis, kreipimesi į Lietuvos banką teigė, kad administruojant 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykį surinkti duomenys draudikui suteikė pagrindą konstatuoti, kad 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykis yra draudžiamasis. Pareiškėjo teigimu, aplinkybė, kad policijos pareigūnai nenustatė žalą padariusio asmens, nepaneigia žalos turtui padarymo fakto. Pareiškėjas pabrėžė, kad 2017 m. sausio 20 d. Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių tyrimo skyriaus draudikui adresuotame rašte taip pat nurodyta, kad buvo sugadintas apdraustas turtas. Be to, būsto draudimo sutartį (*duomenys neskelbtini*) sudariusios draudiko darbuotojos Šiaulių apylinkės teismui pateikti paaiškinimai patvirtina, kad garažo vartai buvo sugadinti 2017 m. rugsėjo 23 d. įvykio metu.

Pareiškėjas nurodė, kad draudikas rėmėsi tik galutinėmis policijos pareigūnų išvadomis, tačiau nevertino tyrimo medžiagos ir Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nurodytų aplinkybių, kurios patvirtina, koku būdu buvo padaryta žala apdraustam turtui. Pareiškėjas pabrėžė, kad įrodymai pagrindžia draudžiamą įvykio faktą, žalos dydį ir aplinkybes, kad žala apdraustam turtui buvo padaryta, galiojant draudimo apsaugai. Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, pareiškėjas Lietuvos banko prašė įpareigoti draudiką išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio metu apdraustam turtui padarytą žalą.

Draudikas atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodė neginčijantis aplinkybių, kad grindinio trinkelės galėjo būti sugadintos 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio metu, tačiau grindinio trinkelės būsto draudimo sutartimi (*duomenys neskelbtini*) nebuvo apdraustos. Draudikas pabrėžė, kad nagrinėjamo ginčo objektu yra pripažintini garažo vartai, tačiau, remiantis policijos pareigūnų nustatytomis aplinkybėmis, negalima teigti, kad garažo vartai buvo sugadinti 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio metu.

Draudikas teigė, kad išsamiai išnagrinėjus Šiaulių apylinkės teismo nutartį buvo nustatyta, jog antstolių kontoros darbuotojos, kurios dalyvavo tempiant automobilį „Audi 100“, teismui pateiktuose paaiškinimuose patvirtino, kad pareiškėjas, pasitaręs telefonu su savo advokatu, pareiškėjui pateiktuose dokumentuose pasirašė, jog dėl automobilio išvežimo iš kiemo jokių pretenzijų neturi. Draudikas pabrėžė, kad antstolių kontoros pareigūnė paaiškinimuose teismui nurodė mačiusi visą automobilio išvežimo procesą ir būtent tada garažo vartai negalėjo būti sugadinti. Draudikas nurodė, kad pareiškėjo tėvui „išsivežant automobilį dalyvavo mažiausiai 7

asmenys, tačiau nei vienas teisme, duodamas paradymus, nepatvirtino, kad šis automobilis sugadino ar galėjo sugadinti garažo vartus. Vienintelis žmogus, kuris nurodo, kad vartai buvo sugadinti tą dieną – pareiškėjas. M. J., duodama parodymus, pažymėjo, kad garažo sugadinimas jau buvo 2011 metais. Taip pat ji teigė, kad santykiai tarp tėvo ir sūnaus buvo konfliktiški ir vyko teismai, todėl neatmetama galimybė, kad sūnus tėvą apkaltino garažo vartų sugadinimu dėl asmeninių santykių aiškinimosi. Policijos pareigūnas V. R. taip pat nurodė, kad yra 100 procentų įsitikinęs, jog išvežamas automobilis nieko nekliudė.“

Draudikas pabrėžė, kad Šiaulių apylinkės teismo nutartis yra įsiteisėjusi, o joje nurodytos faktinės aplinkybės ir prisiekusiųjų liudytojų parodymai yra laikytini išsamiais ir patikimais duomenimis tiek dėl savo formos (užfiksuoti kompetentingos institucijos – teismo), tiek dėl turinio (parodymus asmenys davė po priesaikos, todėl jie laikytini patikimesniais nei kiti draudikui pateikti paaiškinimai). Draudiko teigimu, remiantis Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nurodytomis aplinkybėmis ir liudytojų paaiškinimais, buvo padaryta išvada, kad 2014 m. rugsėjo 23 d. garažo vartai sugadinti nebuvo ir nėra galimybių nustatyti, kada buvo sugadintas apdraustas turtas.

Draudikas taip pat nurodė, kad 2016 m. rugpjūčio 28 d. raštu pareiškėjo atstovą informavo, jog garažo vartai buvo sugadinti traukiant pareiškėjo tėvo automobilį, todėl 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykiui turi būti taikomos Taisyklių A IV dalies 1.7 papunkčio nuostatos, kad dėl draudėjo ar jo šeimos narių valdomos arba jiems priklausančios transporto priemonės atsitrenkimo apdraustam turtui padarytos žalos draudimo išmoka nemokama. Draudikas teigė, kad, vadovaujantis draudimo sutarties sąlygomis, jam nekyla pareiga mokėti draudimo išmokos, atlyginančios garažo vartų remonto išlaidas.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kyla dėl 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.987 straipsnis nustato, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Draudikas teigė, kad 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykis neatitiko draudimo sutartyje nustatyto draudžiamąjo įvykio „piktavališkas pastato sugadinimas dėl trečiųjų asmenų veiksmų“ sąlygų, taip pat kad 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykiui taikytina draudžiamąjo įvykio „transporto priemonės atsitrenkimas“ išimtis bei kad draudimo sutartimi apdraustų garažo vartų sugadinimai negalėjo būti padaryti draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu.

Dėl draudžiamąjo įvykio „piktavališkas pastato sugadinimas dėl trečiųjų asmenų veiksmų“ sąlygų 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykiui taikymo

Taisyklių A IV dalies 1.5 papunktyje nustatyta, kad piktavališku pastato sugadinimu dėl trečiųjų asmenų veiksmų pripažintinas bet koks tiesioginis apdrausto pastato (ar jo dalių) sugadinimas ar sunaikinimas dėl tyčinių trečiųjų asmenų veiksmų. Nedraudžiamuoju įvykiu pagal Taisyklių A IV dalies 1.5 papunktį laikytinas transporto priemonės atsitrenkimas į apdraustą pastatą, taip pat nuostoliai nėra atlyginami dėl pastatų, kurie nebaigti statyti, yra rekonstruojami ar kuriuose vykdomi kapitalinio remonto darbai.

Svarbu pažymėti, kad pareiškėjo draudikui pateiktuose paaiškinimuose apie 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio aplinkybes, Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių

tyrimo skyriaus draudikui adresuotuose raštuose, taip pat Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nebuvo nurodyta aplinkybių, kad apdrausti garažo vartai buvo sugadinti dėl tyčinių trečiųjų asmenų veiksmų. 2015 m. vasario 4 d. Šiaulių apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Kelių policijos biuro rašte buvo nurodyta, kad „nenustatytomis aplinkybėmis transporto priemonė (be valstybinio numerio) nuokalnėje pavažiavusi atbuline eiga atsitrenkė į garažo vartus bei juos apgadino. Automobilio ratais buvo apgadintos betoninės trinkelės. Transporto priemonė iš eismo įvykio vietos buvo nutempta.“ Pareiškėjas tiek draudikui, tiek Šiaulių apylinkės teismui pateiktuose paaiškinimuose apie 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykį taip pat nurodė, kad žala apdraustiems garažo vartams buvo padaryta dėl transporto priemonės atsitrenkimo. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio aplinkybės draudiko turėjo būti vertinamos ne pagal draudžiamojo įvykio „piktavališkas pastato sugadinimas dėl trečiųjų asmenų veiksmų“ sąlygas, o pagal draudžiamojo įvykio „transporto priemonės atsitrenkimas“ sąlygas.

Dėl draudimo apsaugos būsto draudimo sutartimi (duomenys neskelbtini) apdraustu garažo vartų sugadinimams taikymo

Draudikas nurodė, kad garažo vartai buvo sugadinti traukiant pareiškėjo tėvo automobilį, todėl draudimo išmoka pagal Taisyklių A IV dalies 1.7 papunkčio sąlygas negali būti mokama. Draudikas taip pat teigė, kad, vadovaujantis 2015 m. sausio 30 d. Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių tyrimo skyriaus specialisto M. T. priimtame nutarime ir Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nurodytomis aplinkybėmis, nebuvo galimybės nustatyti, kada apdraustas turtas buvo sugadintas ir ar jis buvo sugadintas draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu.

Vertinant šias draudiko nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad draudikas Lietuvos bankui pateikė prieštaraujančius paaiškinimus apie garažo vartų sugadinimo galimą datą, nes draudikas tiek 2016 m. rugpjūčio 24 d. raštu pareiškėjo atstovui pateiktuose paaiškinimuose, tiek Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodė, kad garažo vartai buvo sugadinti 2014 m. rugsėjo 23 d., į juos atsitrenkus pareiškėjo tėvui priklausančiai transporto priemonei, tačiau draudiko paaiškinimuose taip pat buvo nurodyta, kad nėra galimybių nustatyti, ar garažo vartai buvo sugadinti draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu.

Pažymėtina, kad draudikas prielaidą, kad apdrausti garažo vartai galėjo būti sugadinti ne draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, grindžia Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nurodytais liudytojų paaiškinimais. Pareiškėjas taip pat vadovaujasi Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nurodytomis aplinkybėmis ir pabrėžia, kad jos patvirtina žalos apdraustam turtui draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu padarymo faktą.

Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nurodyta, kad pareiškėjas teismui pateiktuose paaiškinimuose teigė, jog garažo vartai 2014 m. rugsėjo 23 d. „buvo apgadinti su mašinos kabliu, įspausta, įlenkta, nes ant „Audi 100“ buvo uždėtas kablys ir tas apgadینimas panašiam aukštyje“. Pareiškėjas teismui taip pat nurodė, kad garažo vartų sugadinimai buvo pastebėti tik tuomet, kai transporto priemonė „Audi 100“ buvo išgabenta iš apdrausto pastato kiemo. Pareiškėjas pabrėžė, kad gyvenamasis namas yra draudžiamas 20 metų ir iki būsto draudimo sutarties (*duomenys neskelbtini*) sudarymo buvo įvykęs draudžiamasis įvykis, dėl kurio draudikas buvo išmokėjęs garažo vartų sugadinimo remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką. Pareiškėjo teigimu, už draudiko išmokėtą draudimo išmoką garažo vartai buvo suremontuoti ir, sudarant būsto draudimo sutartį (*duomenys neskelbtini*), garažo vartai buvo apdrausti be defektų. Pareiškėjas teismui nurodė pasirašęs antstolių pateiktus dokumentus, kuriuose patvirtino, kad nebuvo sugadinta važiuojamoji kelio dalis – gatvė, tačiau prieš pasirašydamas minėtus dokumentus pareiškėjas kiemo neapžiūrėjo.

Siekdamas nuginčyti pareiškėjo nurodytas aplinkybes dėl garažo vartų 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio metu sugadinimo, draudikas remiasi Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nurodytais M. J. paaiškinimais, kad dar 2011 m., įsikrausčiusi gyventi pas pareiškėjo tėvą, pastebėjo garažo apačioje automobilio aukštyje sugadintus garažo vartus.

Vertinant Šiaulių apylinkės teismui pateiktus M. J. paaiškinimus kitų liudytojų parodymų ir Lietuvos bankui pateiktų įrodymų kontekste, pažymėtina, kad nuo 2014 m. balandžio 30 d. iki 2015 m. balandžio 29 d. galiojančią būsto draudimo sutartį (*duomenys neskelbtini*) sudariusi draudiko darbuotoja D. Ž. teismui pateiktuose paaiškinimuose nurodė, kad „prieš sudarant sutartį, namas yra fotografuojamas, apžiūrimas. Tai buvo pradinė sutartis. Kiemas irgi patenka į draudimo objektą. Jei negali patekti į kiemą, kartais daro nuotraukas iš gatvės pusės. Šiuo atveju viskas buvo gerai. Apgadinimų nebuvo.“ Būsto draudimo liudijime taip pat nebuvo jokių pastabų, kad garažo vartai, kurių sugadinimų remonto išlaidas atlyginanti draudimo išmoka buvo išmokėta pagal iki būsto draudimo sutarties (*duomenys neskelbtini*) sudarymo galiojusią draudimo sutartį, nebuvo suremontuoti, taip pat nebuvo nurodyta duomenų apie draudžiamų garažo vartų defektus. Todėl, remiantis Lietuvos bankui pateiktais įrodymais ir draudiko darbuotojos Šiaulių apylinkės teismui pateiktais paaiškinimais apie nuo 2014 m. balandžio 30 d. iki 2015 m. balandžio 29 d. galiojančios draudimo sutarties sudarymą, nėra pagrindo teigti, kad liudytojos M. J. teismui nurodyti dar 2011 m. buvę garažo vartų sugadinimai iki 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio nebuvo suremontuoti ir kad garažo vartų defektai buvo padaryti iki būsto draudimo sutartimi (*duomenys neskelbtini*) teikiamos draudimo apsaugos įsigaliojimo.

Vertinant kitas draudiko nurodytas aplinkybes, kuriomis jis remiasi kaip savo atsikirtimų pagrindu, pažymėtina, kad draudikas, teigdamas, jog garažo vartai buvo sugadinti ne draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, taip pat remiasi 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio vietoje buvusių antstolių kontoros darbuotojų bei policijos pareigūno V. R. paaiškinimais, kurie, draudiko teigimu, patvirtina, kad garažo vartai negalėjo būti sugadinti 2014 m. rugsėjo 23 d. iš kiemo tempiant automobilį „Audi 100“. Draudikas taip pat pabrėžė, kad, tempiant automobilį, dalyvavo mažiausiai 7 asmenys, tačiau nei vienas teisme, duodamas parodymus, nepatvirtino, kad būtent šis automobilis sugadino ar galėjo sugadinti garažo vartus.

Vertinant draudiko argumentus, pažymėtina, kad Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nurodyta, jog nors liudytojai teismui tvirtino, kad „nukentėjusiojo turtas traukiant automobilį sugadintas nebuvo, tačiau pažymėtina, jog bylos medžiaga liudija, jog nė vienas iš įvykio vietoje buvusių asmenų, ištempus automobilį „Audi 100“, detaliai T. J. kiemo neapžiūrėjo, teigdami, kad ypatingų žymių nematė arba sugadinimų nepastebėjo. Bylos medžiaga liudija ir tai, kad 2014 m. rugsėjo 23 d. T. J., J. J., B. V. ir I. K. pasirašant turto perdavimo–priėmimo aktą, akte buvo nurodyta, kad tempiant automobilį, kelio danga nesugadinta. Tačiau, kaip parodė šie asmenys, kurie buvo apklausti liudytojais teisme, prieš pasirašydami dokumentą jie jokio turto neapžiūrėjo. Teismas atkreipia dėmesį, jog teismo nagrinėjimo metu T. J. teigė, kad apgadinimus pastebėjo tą pačią dieną, apie tai iš karto pranešė draudimo kompanijai, o jau kitą dieną ir policijai. Todėl manytina, kad netikėti nukentėjusiojo parodymais nėra pagrindo, be to, pažymėtina, kad jis viso tyrimo metu buvo nuoseklus ir analogiškai aiškino įvykio aplinkybes, o jo parodymus patvirtina ir kita bylos medžiaga, kuri buvo ištirta teisme.“

Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nurodyta, kad būtina ištirti liudytojų parodymus, taip pat konstatuojama, kad 2015 m. rugpjūčio 12 d. Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių tyrimo skyriaus vyresniojo specialisto M. T. nutarimas, kurio pagrindu administracinio teisės pažeidimo bylos teiseną buvo nutraukta, neesant administracinio teisės pažeidimo sudėties (subjekto – kaltininko), buvo priimtas, neištyrus administracinio teisės pažeidimo padarymo aplinkybių ir nepašalinus byloje esančių abejonių.

Kaip minėta, Šiaulių apylinkės teismo nutartimi administracinio teisės pažeidimo byla buvo grąžinta tirti iš naujo Šiaulių AVPK KPB, tačiau 2016 m. sausio 14 d. Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių tyrimo skyriaus vyresniojo specialisto M. T. nutarimu administracinio teisės pažeidimo byla buvo nutraukta, pasibaigus administracinės nuobaudos skyrimo terminams. Kadangi Šiaulių apylinkės teismui pateikti liudytojų parodymai, kuriais remiasi draudikas, nebuvo išsamiai ištirti ir nebuvo pašalintos teismo nustatytos abejonės, o administracinio teisės pažeidimo byla buvo nutraukta kitu pagrindu, todėl draudiko nurodytų

aplinkybių, kad administracinio teisės pažeidimo bylą tyrę policijos pareigūnai nustatė, kad garažo vartai negalėjo būti sugadinti 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio metu, negalima laikyti pagrįstomis.

Be to, svarbu pažymėti, kad Lietuvos bankui draudiko pateiktoje 2014 m. rugsėjo 24 d. Šiaulių AVPK KPB pažymoje, kuri patvirtinta Šiaulių AVPK KPB Kelių patrulių kuopos 2-ojo biuro patrulio L. R. parašu, nurodyta, kad 2014 m. rugsėjo 24 d. atliktos turto apžiūros metu buvo nustatyti garažo vartų ir grindinio trinkelėlių sugadinimai. Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nurodyta, kad į įvykio vietą nuvykę policijos pareigūnai K. P. ir L. R. užfiksavo nurodytus turto sugadinimus, nustatė, kad garažo vartai yra sugadinti, o ant trinkelėlių matomi įbrėžimai yra padaryti dėl automobilio tempimo, nubraižė eismo įvykio vietos schemą, apklausė ir patį nukentėjusį asmenį T. J.

Šiaulių apylinkės teismo nutartyje pabrėžiama, kad policijos pareigūnas L. R. Šiaulių apylinkės teismui pateiktuose paaiškinimus nurodė, kad pareiškėjas policijos pareigūnus „kvietė todėl, kad iš kiemo buvo pasiimtas automobilis, padarytas nuostolis, įlenkti garažo vartai, sugadintos trinkelės. Atvyko šviesiu paros metu. Nufotografavo, nubraižė planą, apklausė pranešėją, perdavė tyrimui kitiems pareigūnams. Buvo įlenkę vartai, pabraižytos trinkelės, tikriausiai nuo ratlankių. Pranešėjas aiškino, kad iš jo kiemo su antstoliais ištempė automobilį, kuris buvo neeksploatuotas, sunku buvo išjudinti iš vietos. Sakė, kad vartus sugadino tas pats automobilis, kurį ištempė. Automobilų įvykiai yra jo sritis. Senus sugadinimus galima matyti, jie būna aprūdiję. Šiuo atveju rūdžių ant vartų nebuvo, sunku pasakyti, ar tai šviežias apgadinimas. Dažų atplaišų nebuvo. Jei automobilis pariedėjo, tai galėjo įlenkti su bamperiu. Pagal aukštį, pranešėjo paaiškinimus, galėjo būti, kad sugadinimai padaryti su automobilio bamperiu.“

Šiaulių apylinkės teismas, įvertinęs policijos pareigūno L. R. paaiškinimus, konstatavo, kad jie patvirtina pareiškėjo teismui nurodytas 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio aplinkybes ir sutampa su rašytinė bylos medžiaga. Šiaulių apylinkės teismo nutartyje pabrėžiama, kad draudiko darbuotoja, tarpininkavusi sudarant būsto draudimo sutartį (*duomenys neskelbtini*), patvirtino, kad pareiškėjas jau tą pačią dieną, t. y. 2014 m. rugsėjo 23 d., pastebėjęs turto (garažo vartų ir trinkelėlių) sugadinimus, kreipėsi į draudiką dėl draudimo išmokos, tačiau draudiko darbuotoja pareiškėjui nurodė, kad 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykis turi būti užregistruotas policijoje. Šiaulių apylinkės teismo nutartyje konstatuojama, kad nurodytos aplinkybės neginčijamai patvirtina, kad pareiškėjo turtas buvo sugadintas.

Svarbu pažymėti, kad Šiaulių apylinkės teismo nutartyje teismas atkreipė dėmesį, kad teismo nagrinėjimo metu apklaustas liudytojas A. R. patvirtino, jog „automobilis „Audi 100“ buvo tempiamas vilkiku, prie mašinos pritvirtinus lyną, buvo ištemptas pasinaudojus tralu su gerve, stačiu kampu, užkabinus automobilį už priekio.“ Taip pat šis liudytojas pripažino ir teismą patikino, jog po automobilio ištempimo matė padangų gumos žymes, kurios buvo padangų pločio, teigė, kad trinkelės galėjo būti nubrėžtos, nubrauktas betonai, nes automobilio ratai nesisuko. Tai, kad automobilio ratai nesisuko ir automobilis buvo velkamas su nesisukančiais ratais, patvirtina ir liudytojų J. J., B. V., I. K., V. L. ir V. R. parodymai. Teismas pabrėžė, kad padarytos žalos faktą patvirtino ne tik teisme liudytojų apklaustas A. R., bet ir L. R., kad žala garažo vartams ir trinkelėms buvo padaryta patvirtina ir byloje esančios fotonuotraukos bei vartų defektų aktas.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas iš esmės patvirtino, kad grindinio trinkelėlių sugadinimai galėjo būti padaryti 2014 m. rugsėjo 23 d., tempiant automobilį „Audi 100“ iš apdrausto pastato kiemo. Svarbu pažymėti, kad šią išvadą draudikas padarė Šiaulių apylinkės teisme nurodytų aplinkybių ir užfiksuotų liudytojų parodymų, kuriuose taip pat nurodyta, kad grindinio trinkelėlių, kaip ir garažo vartų, sugadinimai negalėjo būti padaryti, tempiant pareiškėjo tėvo automobilį, pagrindu. Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad tų pačių įrodymų pagrindu draudiko padarytos išvados apie grindinio trinkelėlių ir garažo vartų sugadinimo priežastis yra prieštaraujančios. Be to, kaip minėta, draudikas 2016 m. rugpjūčio 24 d. pareiškėjo atstovui adresuotame rašte draudimo išmokos nemokėjimo pagrindu nurodė 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykiui taikytiną draudžiamąjį įvykių „transporto priemonės atsitrenkimas“ išimtį, neginčydamas, kad 2014 m. rugsėjo 23 d. tempiant automobilį „Audi 100“ iš apdrausto pastato kiemo negalėjo būti

padaryti garažo sugadinimai, o iš esmės nurodydamas, kad žala garažo vartams buvo padaryta pareiškėjo tėvo valdomu automobiliu. Todėl, Lietuvos bankui įvertinus draudiko pateiktus paaiškinimus, darytina išvada, kad jie prieštarauja tarpusavyje, taip pat kad draudiko išvados, jog garažo vartai buvo sugadinti ne būsto draudimo sutarties (*duomenys neskelbtini*) galiojimo laikotarpiu, buvo padarytos, neištyrus visų Šiaulių apylinkės teismo nutartyje nurodytų aplinkybių. Atsižvelgiant į draudiko paaiškinimus, pažymėtina, kad draudiko išvados dėl garažo vartų ne draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu sugadinimo buvo padarytos iš esmės vadovaujantis Šiaulių AVPK KPB Administracinės veiklos ir eismo įvykių tyrimo skyriaus specialisto priimtais nutarimais nutraukti administracinio teisės pažeidimo teiseną, nes nebuvo nustatyta administracinio teisės pažeidimo sudėties (subjekto – kaltininko), tačiau, kaip nurodyta Šiaulių apylinkės teismo nutartyje, šiuose nutarimuose nurodytos aplinkybės nebuvo pagrįstos objektyviais bylos duomenimis.

Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 2 punktas ir 7 dalis įpareigoja draudiką prieš atsisakymą mokėti draudimo išmoką patikrinti visą prieinamą informaciją ir įrodyti aplinkybes, atleidžiančias draudiką nuo draudimo išmokos mokėjimo. Draudikui įrodymais nepagrindus, kad įvykis yra nedraudžiamasis, jam atsiranda pareiga mokėti draudimo išmoką.

Nagrinėjamu atveju draudikas sprendimą, kad garažo vartai buvo sugadinti ne būsto draudimo sutarties (*duomenys neskelbtini*) galiojimo laikotarpiu, priėmė, neįvertinęs oficialiame rašytiniame įrodyme – Šiaulių apylinkės teismo nutartyje, turinčiame didesnę įrodomąją galią (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 197 straipsnio 2 dalis), nurodytų aplinkybių (liudytojų L. R., A. R., draudiko darbuotojos D. Ž. parodymų, teismo nustatytų duomenų apie žalos garažo vartams padarymo faktą ir kt.). Svarbu pažymėti, kad būsto draudimo sutartis (*duomenys neskelbtini*) įsigaliojo nuo 2014 m. balandžio 30 d., o pareiškėjo nurodytas įvykis įvyko 2014 m. rugsėjo 23 d. Draudiko darbuotojos, tarpininkavusios sudarant būsto draudimo sutartį (*duomenys neskelbtini*), Šiaulių apylinkės teismui pateikti paaiškinimai ir draudimo liudijimo duomenys patvirtina, kad sudarant draudimo sutartį garažo vartų sugadinimai nebuvo užfiksuoti. Įvertinus Lietuvos banko nustatytas aplinkybes, taip pat draudikui objektyviais įrodymais nepaneigus, kad garažo vartų sugadinimai negalėjo būti padaryti 2014 m. rugsėjo 23 d. iš apdrausto pastato kiemo tempiant automobilį „Audi 100“, darytina išvada, kad garažo vartų sugadinimai buvo padaryti galiojant būsto draudimo sutartimi (*duomenys neskelbtini*) teikiamai draudimo apsaugai.

Dėl draudžiamąjo įvykio „transporto priemonės atsitrenkimas“ sąlygų taikymo administruojant 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykiui

Taisyklių A IV dalies 1.7 papunktyje nustatyta, kad pagal „transporto priemonės atsitrenkimo“ sąlygas draudžiamuoju įvykiu pripažįstamas apdrausto turto sugadinimas ar sunaikinimas dėl į jį atsitrenkusios ne draudėjo ar draudėjo šeimos nariams priklausančios ir ne draudėjo ar jo šeimos narių valdomos kelių eismo transporto priemonės. Nuostoliai dėl pačios transporto priemonės neatlyginami. Taisyklių A I dalyje nurodyta, kad šeimos nariais laikytini draudėjo sutuoktinis arba kartu su draudėju gyvenantys bendro ūkio siejami: nesusituokę asmenys, draudėjo vaikai (įvaikiai) ir jų sutuoktiniai (sugyventiniai), vaikaičiai, tėvai (įtėviai), seneliai, broliai, seserys. Todėl, sistemiškai aiškinant Taisyklių A IV dalies 1.7 papunktyje ir Taisyklių A I dalyje įtvirtintas sąlygas, darytina išvada, kad pagal draudžiamąjo įvykio „transporto priemonės atsitrenkimas“ sąlygas draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmokos dėl apdrausto turto sugadinimo ar sunaikinimo, į jį atsitrenkus draudėjui arba jo sutuoktiniui priklausančiai arba šių asmenų valdomai transporto priemonei, taip pat atsitrenkus su draudėju nesusituokusiems asmenims, draudėjo vaikams (įvaikiams) ir jų sutuoktiniams (sugyventiniams), vaikaičiams, tėvams (įtėviams), seneliams, broliams, seserims, kurie kartu gyvena su draudėju ir su draudėju yra siejami bendro ūkio, priklausančiai arba šių asmenų valdomai transporto priemonei.

Lietuvos bankui ginčo šalių pateikti dokumentai ir paaiškinimai patvirtina, kad pareiškėjo tėvas, kurio valdomą transporto priemonę „Audi 100“ 2014 m. rugsėjo 23 d. tempiant iš apdrausto pastato kiemo buvo sugadinti garažo vartai, negyvena kartu su pareiškėju, kuris yra draudėjas pagal būsto draudimo sutartį (*duomenys neskelbtini*), ir su juo nėra siejamas bendro ūkio. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad draudikas 2016 m. rugpjūčio 24 d. pareiškėjo atstovui adresuotame rašte ir Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nepagrįstai nurodė, kad 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykiui yra taikytina draudžiamąjo įvykio „transporto priemonės atsitrenkimas“ išimtis. Remiantis Lietuvos banko nustatytais aplinkybėmis, darytina išvada, kad draudikas, atsisakydamas mokėti draudimo išmoką tuo pagrindu, kad 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio metu apdraustam turtui žala buvo padaryta pareiškėjo tėvo valdomu automobiliu, ir nevertindamas Taisyklių A IV dalies 1.7 papunktyje ir Taisyklių A I dalyje įtvirtintose sąlygose nurodytų nuostatų dėl žalos šeimos nario valdoma ar jam priklausančia transporto priemone padarymo, netinkamai pritaikė draudimo sutarties šalių nustatytas draudimo sutarties sąlygas.

Apibendrinant Lietuvos banko nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad draudikui objektyviais įrodymais nepaneigus, jog apdrausti garažo vartai negalėjo būti sugadinti 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio metu ir nepagrįstai pritaikius draudžiamąjo įvykio „transporto priemonės atsitrenkimas“ išimtį, pareiškėjo reikalavimas dėl draudimo išmokos, atlyginančios 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio metu apdraustam turtui padarytą žalą, mokėjimo yra tenkintinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.1 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Patenkinti pareiškėjo T. J. reikalavimą ir rekomenduoti draudikui pareiškėjui išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią 2014 m. rugsėjo 23 d. įvykio metu apdraustam turtui padarytą žalą.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie šio sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytos rekomendacijos įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtos rekomendacijos, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius